

הַלְבָכֹת שֶׁבֶת סִימָן רָצֵו

כיאוריות ומוסיפות

ולענין מין תephim ומין אשכליות, דעת החז"א (מכות הגרא"ה קנייבסקי, בקובץ תשובות חז"א סי' ג) שאפשר שנחשבים כחומר מודינה (ועיין שם שלא סביר על כך לטענה). דעת הגורייש אלישיב שבוט שצחק שם), שימושים אלו חשובים, ודינם כחומר מדינה.

ולענין יתרה, כתוב הקצתו שלחנן (סי' צו ברוח"ש סי' ח) שאינו חמוץ מרינה, משום שאין מכאים אותו לטעה במקומות היקן. וכן דעת הגרא"ח קנייבסקי (ספר זכרון דודו יקרה עמי' שכבר), ובשות' אגרות משה (ארוח חיב סי' טה) כתוב, שאעפ' שלכתחילה אין להבדיל על זהה, כיון שאין שותים אותו לפחות אלא לצמאן, מימ' בשעת הדחק נ дол אפשר רק חלק בהזה.

ולענין קפהה, דעת הגרא"ז אויערבך (ששיב' פ"ט הע' ייח) שככל עוד הוא חב' נחשב חמוץ מודינה (וביאר לחליות שלמה מודדים חמוץ פטיז ארחות הלבה הע' 29, שדי חום שדריך להתקבב בם), ואין חילוק כלל בין קפה שחורה לקפה נמס, ובין קפה עב' קפה לבא חלב בלב (לרגילים לשתוותם בלבד חלב, במבואר בששיב' שם הע' יט). דעת הגרא"ש אלישיב (חלכות שבת בשבת שם) שאם מגישים אותו בכיבוד בש מהות ומרגנא בו, נחשב כחומר מרינה. מאידך, דעת הגרא"ח קנייבסקי (ספר זכרון דודו יקרה שם), שקפה אין נחשב חמוץ מודינה. דעת הגרא"ג קרליין (שם) שעל קפה שחורה יש לחוץ, אבל קפה עם חלב שאינו נחשב חמוץ מרינה, בשעת הדחק שאק' אין או מין ענבים אפשר להקל אך בלי חלב.

ולענין בירה לבונה, דעת הגרא"ג קרליין (חוט שני חיד' שם), שאעפ' שבחרן לא רצין היהת נחשבת חמוץ מודינה, וכעת היהת נחשבת כן אף בא רצין ישראלי, וכן חורה במונח החז"א, מימ' לאחר זמן חמוץ מודינה, משום שבמקומות שהין מחייב אין לשמר דין חמוץ מודינה, עדות הוטף הנגיד קרליין שם. שהיום אין מחייב כל שישתו משקה זה בשמות אלא מענע. ומימ' בשעת הדחק, דהינו בשאנין אין או מין ענבים, אפשר להקל בזה. מאידך, דעת הגרא"ז אויערבך (חלכות שלמה שב'), שבירה לבונה נחשבת חמוץ מרינה, וכן כתוב בשות' אוור ליצין (חיב פ"כ תשובה יט) בגין דעת הגרא"ג שיינברג (הירושלמי בתראו סי' קפח סי' יב) שבירה נחשבת חמוץ מודינה.

ולענין בירה שחורה, דעת החז"א (חוט שני שם) שאינה חמוץ מודינה, ובאייר הגרא"ג קרליין (שם). שאינה משקה השוב, בין שבמוציאים בה מים מתוקים. דעת הגרא"ז אויערבך (חלכות שלמה שם), שאעפ' שלכתחילה אין להבדיל על בירה שחורה, מימ' בדיעבד אף היא נחשבת חמוץ מודינה.

ולענין מי סודה, כתוב בשות' שלמה חיים (ס"י רעד) שאינם נחسبים חמוץ מודינה, וכן כתוב בשות' שלמה חיים (ארוח חיב טר' עז). (7) מכואר מדבריה, שאק' אין משקה זה גורם לשוכנות, מימ' דעת הגורייש שתיתות ההמקה היא ממון, וכן חמוץ מודינה. וכן דעת הגורייש חליות שלמה מועדים חוב' פטיז דבר הלהכה אותן טג' רשימות).

[משנ"ב ס"ק יט]

ומסתבנה דשקלון ה⁽¹⁸⁾.

(8) ואף שבתולהה לדוד (ס"ק א) הוכיח ברעת המג"א, שהרי הthin להבדיל על יין ולא על חמוץ מודינה אין אלא מעזה מן המובהך, מה שאק' אין הובליה על בסיס פtos שאנינה מותרת אלא בשעת הדחק, ביאר בשות' שבת חלו' (ח"ז סי' לט) שיכין שאסור להבדיל על שסר' במקומות שישין, עני הדברים שקולים, שהרי שניתם אינם מותרים אלא בשעת הדחק.

[משנ"ב ס"ק יט]

ואפשר דאפסלו יותר מחייב היום אין מחייב להמתן⁽¹⁹⁾.

(9) ובטעם הרבנן בתב השוע" הרב (קרוא סי' ק א, שהוא מקור הרין) שכם שמצאנו במי שאין לו מוש לברכות המזון, שאינו צריך להמתן יותר משיעור זמן שתבעור שעודה אחת, כך בסיס של הברלה אין צריך המשן בעמוד הבא

[משנ"ב ס"ק יט]

דרכ"שiphה ורק קלא לגמינו יש ספק ברכה אתקורה⁽²⁰⁾.

(10) אמנם, לגבי בסיס של ברכת המזון כתב השוע" לעיל (ס"י קע סעיף א-ב) שיטעום המברך ואח"כ יטعمו כל המוסדים ואחר ששתה יברך ברכה את מיען שלש, ולא חחש שמא ישתה המברך רק מלאelogmo. ומנגה החז"א והగורייש קנייבסקי (שבת לישראל לכתוצאה י מלא לוגמו בלבד, ט עמי' תען הדיה לשעות לכתוצאה י מלא לוגמו בלבד, ולא חקפידו לשעות רביעית [וראה ארחות רבינו חי"א ע' קכח]).

[משנ"ב ס"ק יט]

אם אין לו יין⁽²¹⁾.

(11) היט ש אין לו יין ב ביתו, אף על פי שיש לו יין במקום אחר, וכן שבת ס"י קפב סי' 1). וכן כתוב האור זוזע (חיב הלכות ערבית סי' כה, שהוא מקור הדבירים), שאין ראוי להבדיל על הין אלא אם כן יש לו יין מומן.

[משנ"ב ס"ק ט]

חכ"ר מרדכי⁽²²⁾ וכיר', מהו חכ"ר מרדכי⁽²³⁾ וכיר', יכול להזכיר עליונו וכן, רצ'ל חלב ונשכן אין לסקיליל, שאין רצ'לן לשנתו לנטשה⁽²⁴⁾. (22) ובזמןינו שהין מחייב לרוב ואין שותים את שאר המשקאות בתחליפין לנוין, דעת החז"א (הגרא"ח קנייבסקי בשמה, קובץ תשובות חז"א סי' ג) שאין שום משקה שנחשב חמוץ מודינה, ע"פ' שגד' אין אין נהוג לשותה. וכן דעת הקצתו שלחנן (ס"י צו ברוח"ש סי' ח), שビון שהין מצוע, אין שום משקה שנחשב חמוץ מודינה.

מאידך דעת גורייש אלישיב (קובץ תשובות שם, הלכות שבת בשבת פ"ז הע' 6), קובץ מבקשי תורה מנ"א תשנ"א שביבנינו אין מביאים אין לטעחות כל וגס שתיתו קשה עליהם, לזרע כלם אף במקומות שיש שם יין, ישנים משקדים אחרים הנחשבים לחומר מודינה. כתוב שכן נהוג, וסומכים על מה שבת הביהיל לעיל (ס"י רעב ט' ד"ה שמקדשין) בדעת הרובים לענן הベルלה, שאם רוב בני המדינה שותים שכיר, נחשב השבר חמוץ מודינה אף אם מצוי יין. וכן כתוב בשות' שבת הולי (ח"ג סי' כו) להמליץ וכות שגד' זביבנינו שיר' חמוץ מודינה, משום שהיון מחייב אין עיקר השחתה לכל מין שלא בזמן חול, וכן מושמעות הפסיקים שהובאו בדבריהם להלן (ס"ק ז).

(13) שם (ס"ק כד) כתוב, שאין שבר נחשב חמוץ מודינה אלא אם כן אין דין מצוע בכל העיר, ועיקר שתיתה בני העיר היא שכיר. ובביהיל שם (ד"ה שמקדשין) הביא את דעת הרובים לענן הベルלה, שאף אם יש יין מצוע בעיר, מ"מ אם שתיתה רוב בני המדינה היא משבר, רק השבר כ' חמוץ מודינה.

(14) ומשקה הנקרא יויסק', כתוב בשות' אוור ליצין (חיב פ"כ תשובה יט) שאינו חמוץ מודינה, שהרי אין הריך לשותתו.

(15) ואף במקומות שריגלים לשותה חלב בכל יום כמשקה, דעת הגורייש אויערבך (ביבריך יקרה סי' רעב סי' ק בה) שאין דין החולב כ' חמוץ מודינה, משום שאין שותים אותו בתורת משקה, אלא רק משוקם בראות.

[משנ"ב ס"ק יט]

דלא חשיב⁽²⁵⁾ וכיר', אם עקר שתיתת רעםון הוא מהנטשה קעה⁽²⁶⁾. (16) ומיצט' שעיקרם מים, כתוב בשות' אגרות משה (או"ח חיב סי' עח) שאין דין כ' חמוץ מודינה, משום שאין שותים אותן חישבות שלמה ניטן - אבל כ"ד להרשות את הצמאן. וכן דעת הגרא"ז אויערבך (חלכות יצחק שלמה ניטן - אב פטיז דבר הלהכה אותן טג' רשימות מים. מאידך, פסח פ"י א' אות ד' שמיצים אל' דיב' במים, בין שעיקרם מים. שביבנינו דעת הגרא"ג קרליין (חוט שני שבת חיד' פפ"ז סי' ח). שביבנינו דהמן העם שותים מיטים אל', יש להסתפק אם דינם כ' חמוץ מודינה' או שהם כמים שאף שכולם שותים אותם נחשבים כ' חמוץ מודינה'.

הקלות שבת סימן רצוי

עַד הַגּוֹלָה

סמסצונה: ב' ג' אין מבדילין (ב) על (א) הפת
הרא חדין לשאר משקין, (ב) חוץ מן הפנים.
(יב) ובגבי להבדיל במקצת פח (ב) [ע] על שבר
במוציאר-שבת. ש"י ב' קדוש שהיא נאמר
ו' טם בשם אבד ו' רואש ו' מזבחות
בקרבה מ"ב ל' מ"ב קדשנה א"א קדשנער
פסחים ק"ז ו' ובב' ג' ברכות דרבנן
ויה ברכת דרבנן ו' לא רק' (יט) ש"יה הילך (ט) לא

שערית השובבה

[*] וזהו לשאדור משלימים. ובקבב ברכיר, רלא אידי למילר בנון מלך וווקן וביאז, דק' לאטילר דשאראר משלימים שמתה קפר-אנדרה פטר, לאטילר מיט אונד זטטעט פקטום קהווא פס אין דינו לאגרוועו קפר-אנדרה, ע"ש: [...] על שבת. אין בהרט. ווון בשווית טער-זיטייניהה סיפו ט שעל פשאה לאקורייניאאנטו ווילומא אין פבדלין, ע"ש:
 באָרֶץ אַשְׁכָּנוֹ אֲסֹר, קָהָא אַפְּלוֹ אֵין לוֹ בִּין קָלָל אַסְטָּר לְבָקְדִּיל עַל בָּשָׂר,
 וְיֵבֶן זִין יְבָדֵל עַל הַיּוֹן, ט". אֵם מִפְּרָן זִין שְׁמַרְתָּה קָצָת לְבָקְדִּיל, עַז
 בָּהָכְלָה שְׁפַתְּפָהָה, וּבְמִשְׁׂכָּנָה מִהְרָמִים פָּקָב שְׁאַלְמָר "הַמְּבָדְּלִי" בְּלֹא דָבָר:

באור הלכה

* אֵם הוּא חֶמְרָר מִדְרַשׁ. וְאַפְלּוּ לְעֵית שָׁפֹקִים הַמִּחְמִירן לְלִיל בְּסִיקָּן רַעַ"ב שָׁעָר ט לְנִזְנֵן קְדוּשָׁה, לְעֵינָן בְּבָרְלָה כְּלִיל עַל פָּנָא מִשְׁמָרָה כְּמַרְמִידָה הָהָר. כְּכָל-אַיִלָּה בְּגַעֲגָעָה לְקַרְבָּא אַדְמִירָה אַבְדִּיל עַל שְׁבָא מִשְׁמָרָה כְּמַרְמִידָה הָהָר. בְּטַשְׁמָע מִקְרָבָת "א" לעַל בְּסִיקָּן קַפְבָּשׂ שָׁעָר טְבֻעָה" הַדְּבָרִים שְׁהִנְנֵן צָבֵא אֲךָ שָׁהָא בְּזַיְדָה מָרוּי מַצְוִי וְבַקְדִּיל עַל סִין נְזָלָה שְׁרִי שְׁמָס אֶלְאַ מִשְׁמָרָה שְׁאֵי אֲפָפֶשֶׁר לְקַמְתָּה בֵּין בְּכָל סִגְנָה לְבָרָךְ צְלִיוֹן, מִיהָה, אֵם הַשְׁכָרָה בְּבַקְדִּיבָּה עַל יְהָודָה וְתַדְרֵךְ מִין הַיָּם יְכוֹל הַחֲדִיל עַל הַשְׁכָרָה. וְדַקְלָתָה בְּהַחֲדִיל הַחֲדִיל^(ה). בְּבָבְרִימְגָדִים בְּסִיקָּן רַצְטָה: יוֹמָן שְׁגַנְגָּנוּן מִשְׁתִּית שְׁבָר מִשְׁמָרָה תְּשִׁישָׁן, אֲרָךְ צִוְּן כְּשַׁאֲקָן לוֹ נִיךְ כִּי אֵם שְׁכָרָה אֲךָ בְּקַדְעָה וּבְקַדְעָה אַסְרָה, דְלַעֲטוּנוּ דְלַעֲטוּנוּ, אֲרָךְ בְּרָךְ עַל יְהָודָה וְלַחֲמָרִים לְשָׁתּוֹת, עַל-בָּן יְשָׁמֵל מַאֲחָרָם, צָדָן דְּכָרָה. וּלְגַנְגִּזָּת דָּעַתָּה גַּם בְּתָה בְּרִיחָה עַזְנִין, אֵם הוּא חֶוְשָׁש לְעַצְמָן שְׁכָס זֶה הַאֲסָס פָּסָל אַסְרָה, אֲסָבָן אֲךָ יוֹצָא בְּכָל מִשְׁקָן שְׁגַנְגָּנוּן בְּפִסְחָה, בָּגָן מִי לְאַקְרָבִין, אִינוּ חֶמְרָר-מִדְרַשָּׁה, בִּין יְרַבְשָׁל לְאַחֲרֵי חֶמְרָר-מִדְרַשָּׁה אֶלְאַ בְּמִדְרַגּוֹת שְׁגַנְגָּנוּן לְשִׁתְוָתָן, אֶבְלָה בְּכָר. וְעַל יְזִין-שְׁנִיר אַין בְּדָאי לְהַבְדִּיל, דָּהָא פְּמָבָּה הַפְּגַנְדָּא-אַבְרָהָם וְכָסָס נָזָרָה גַּשְׁהָ לְקָדִים וְהָ, אֲךָ בְּשָׁאָן לוֹ מִשְׁקָה אַמְרָה בְּכָל לְהַבְדִּיל עַל יְהָודָה^(ו), אַתָּם לְאוֹרָא נָצָא. בְּבָבְרִימְגָדִים בְּשָׁעַרְתָּשָׁבָה בְּשָׁם הַבְּרָכִי-יְוֹסֵף, דָעַל מַלְכָה אֲךָ אָסָר וּבְשִׁתְתִּחְדָּה הַמִּקְדָּשָׁה הַוְּאָמָן הַפִּים, (ז) מִשְׁאָם דְּלָא חִשְׁבָּרְבָּה עַל הַדְּרִיק אַין קְבָרְכִין, דָאָר שְׁהַקְמָנוּת שְׁוֹתְזָן אַוְן, מַכְלָקָום לְאַיִל לְהַקְלָל בְּשִׁעתָה דְּרִיסָה, בְּנִישָׁוֹן וְזָקָא גְּבִי פָס בְּרַפְתָּה-הַמוֹּן שָׁאן מוֹ יְחִיאִי-אַדְם בְּבָבָה וּבְשִׁעתָה דְּרִיסָה יְשָׁלְחָה עַל מִשְׁקָה קוּרָאָס, וְלֹא זָהָה וְזָקָא אָסָעָר שִׁתְתִּחְדָּה הַמּוֹן הַיָּא מִפְנְשָׁקָה הַהִיא^(ח), דָאֵיל לְאַוְהָכִי אַקְרָום שְׁהַשְׁבָּר הַוְּא חֶמְרָר-מִדְרַשָּׁה (וְי) לְשׁוֹמֵר דְּזַעְדִּיף מְפּוֹס יְזִין פְּנִים, אִינוּ חֶמְרָר-מִדְרַשָּׁה: (וּב) וּבְנִגְנוּ לְהַבְדִּיל. וּבְנִגְנוּ בְּמִקְומָם שְׁהַשְׁבָּר הַוְּא שְׁחוֹא חֶבְיבָה, וְאָסָר לְהַבְדִּיל עַל-זָוִלָּו: (וְי) דְּחַבְיבָה עַל-זָוּלָה. שְׁלָא שְׁתָחוּ בְּבָדְלִין עַל הַפְּתָה קְדֻשָּׁה, קְכָא אָגֵב קְדוּשָׁה שְׁחוֹא עַקְרָבָה, אַזְקָרִים כָּל בְּבָה וּרְאַשְׁוּנוֹם סְבִיעָא לְחוֹ דָאַיִן מִקְדָּשָׁן עַל הַשְׁכָרָה, וּבְדָלְשָׁל בְּסִיקָּן וּמַכְלָל מִקְומָם גְּנָאָה דְבָזָה יְזָקָעָן לְכַמְחָלה לְחַפֵּשָׁ אַמְרָה יְזִין אַכְלָוּ אֱם הַמְּבָדִיל, עַל הַפְּתָה אַפְלָוּ בְּמִזְאִידָה-שְׁבָת שְׁחוֹא יְזָמָתָב, וְאַךָ אָסָמֵשׁ לְשׁוֹרֶת אַשְׁר אַשְׁאָר שְׁאַיְנוּ חֶמְרָר-מִדְרַשָּׁה: (וְי) שְׁמַפְתָּר לוֹ וּבָבוֹן. פְּרִיכָן בְּשִׁיטְשָׁיגָגָה לְפָמָר פָס חַבָּב לְהַבְדִּיל בְּרוּן, וּבְדָלְפָעָן בְּסִיקָּן רַצְטָן. וּרְוֹתָה גַּן: (וְי) לְאַבְלָל. וְהָאַדְמָרִין בְּגַנְמָרָה, דְּאַמְרָיר אַקְלָל עַל-תְּאַנְתָּא שְׁעָה וְלַדְמַחְמִיר עַל עַצְמָוֹתָה: (וְיִט) שְׁהַרְחָה לְוּ לְמַחְרָה. הַיְנוּ בְּמִזְאִידָה-שְׁבָת: (וְיִט) אַיִלָּה מִתְחַבֵּב לְהַמְּנִזְעָן^(ט): (וְכ) לְאַיִל. וְאַפְלָוּ בְּמִזְאִידָה-שְׁבָת:

שער הצעיר

(ג') אפרוראים: (א) לבוש ותערוכות; (ב) אקניא-אכרים בדשן קפב פז'יף-גלאן ; (ג) ואיליה נאה ותינוקות-שכחה קהו ואיליה, וכטברא ד-דשקלון [ק' 18]:
 (ד') מגני אברחים: (א) פרויריך ורוא'יש והשורה, עין פרדרשה ואליה רבת, עיל-על'יבים לכתהלה בודאי מצוח לדרק הזה; (ב) לללה רפה, וכן משמע הרגביה; (ג) פאך
 אברחים: (ה) פרי-פגידם, וכן משמע מהריכר-משה; (ע) פיטו-יוסף, וועל-פון קפב פודק-רימלעה דספחת חסידות לבליל צלאן, של קתתענות; (כ) בן מצד'ה בר-ברז'ז, עין שט:

תרגומים: 1. משלחה מצטמך ס' שושן. 2. משלחה רוסי תומסס. 3. חמייצה.

Tél (France) : 01.80.91.62.91

Tél (Israël) : +972.77.466.03.32

contact@torah-box.com

החלכות שבת סימן רצוי

יאכל (כא) עד למחה שיבידיל. וואם אין לו אלא כוס אחד (כב) ואינו מצפה שייהיה לו לאחדר, מוכב שילאכל קדם שיבידיל, ויביך עליו ברכבת המזון ואחריך יבדיל עליו, מפה שייביך ברכבת המזון בלבד כוס, לדבריו האמורים דרכבת המזון טעונה כוס; ולדבריו האמורים דאיינה טעונה כוס, לא יאכל עד שיבידיל. ומיר שיכס זה לא היה בו אלא רבייעת בעמוץום וCKER היה מזוג כדיינו. שאם היה ממשם בו מים יותר לא היה ראוי לשתייה. שאם לא-כן, לדבריו הכל מבריל מהלה (כג) ושותה מקמו מעת. (כד) ומושיק עליו להשלימו לרבייעת ומברך עליו ברכבת המזון: ד כי שאין ידו משגת לננותין לקידוש וילחכלה (כה) יקנה להבללה, משם דקידוש אפשר רפתה: ה אם אין ידו משגת לננות שמן לנדר חנכה וכן למקדלה. (כו) נר ברקחה קודם: ג' יואר ברקלה (כט) מישב. הגה ורש אמורים מעמד (אנדרה וכלבו ואמר) (כח) וכן נוהגין בקדינוך אלה. (כט) יאוחזו היין (ט) בימינו ובהגדה בשמאל ומברך על היין, ושוב נוטל החדר בימין (ט) והיין בשמאל (לא) ומברך על החדר, ומתקיר סיון לימיינו: ז [*] יפללו שקו (לכ) כל בני הבית ברכלה בבית-הנסת, (לג) אם נתפנו שלא לצורך, מבדילים ב בית: ח (לד) ענשיהם חיבותה בהבדלה לשם שהחבות

באר היטוב

משנה ברורה

שער האנרכיה

(כל) אלה ובה: (ככ) פיתוח-קף: (ככ) טור: (ככ) אלה ובה: (ככ) ובמו שגמור דסדור אל כסות: (ככ) פרידלדים. ומה שכתב בשלטן-צרכן יפהoir סגן ליפנין, כי לאחר שנקבעו קאווי נאשוי: (ככ) פרידלדים: (לט) געאו עכבה: (לט) פרידלדים: (לט) קרב המאי בפרק כת המלכות שבת:

(ג) עיין לעיל סימן קצ' בשערית-תשובה דיבור המתחיל 'יעטוף'.

Torah-Box.com

Tél (France) : 01.80.91.62.91
Tél (Israël) : +972.77.466.03.32
contact@torah-box.com

הַלְבָזֹת שֶׁבֶת סִימָן רָצֵו

כיאורים ומוספיים

מайдך, בוגר החזו"א (ספר בירור הלכה קמא ח"ג סי' רצח הערתות אותן א) היה לארות בעפרנים לאחר הברכה, וביאר, שכיוון שכך נחago בבית אביו אין הוא משנתה, וכן כתוב בסידור הגרא"א סדר הבדלה עמי קמ"ב ובקצתש"ע (ס"י צו סי). ובשות' אגרות משה (או"ח חיה סי ט אות ט) כתוב שכן הוא מנהג השלט, המשותים כדין.

[משנ"ב ס"ק לא]
כדי שיזכרו להוציא נני ביהם⁽²²⁾ וכו', וכן ראיי לכל אדם לנήג⁽²³⁾ וכו', אלא דאסור לטעם פלעין אל-א-אמ-יכן יונק פְּרִי תְּגֵן⁽²⁴⁾.

(24) ואף שכבר יצאו ידי חובת הבדלה מן התורה בתפילה, ואילו הנשים שעידין לא התפללו חייבות מן התורה [לדעתות שאין ערבות] נשים, שהרי כל מה שיבול להוציאו אחרים הוא משום ערבות), כתוב בשווית חותם טופר (או"ח סי' בא) סמסתמא דעתו של האיש שלא ליצאת ידי חובתו בהבדלה שבתפילה, כדי שיחיה חייב בהבדלה מן התורה, וכך להוציא את אשתו בהבדלה. ותמה הגרא"ז אוירברך (שב"כ פנ"ח העי' סי), איך יכול לכין שלא ליצאת ידי חובת הבדלה בתפילה, הרי אמרות אתה חוננטנו' נתקנה בתורת הבדלה להתר עשית מל'אכה.

(25) ולענין המבדיל ומכוון שלא להוציא את אחד השומעים, אף שכחוב הרמ"א לקמן (ס"י תקפא סי' א) לגבי שליח ציבור, שוגם האחים שנכוון להוציאם לא יצאו ידי חובתם, כתוב בשווית שבת הלו (ח"ד סי' ל אות ב) שנראה שבבדלה יוציא האחים ידי חובתם, שודוקא שליח ציבור שככל תפילתו היא בשליחות הציבור, אם אין מכוון להוציא את אחד מהם אין הוא עשו את שליחותו כלפי כולם, מה שאין כן בהבדלה שעשויה מועטה עצמה.

(26) ואף שברכת 'המבריל' היא העיקר, רעת הגרא"ז אוירברך (שב"כ פ"ס העי' צא ובח"ג שם) שלכתחילה מצוה לשמע גם את ברכת הגוף' כיוון שהוא חלק מן הבדלה, וראיה לדבר, שאם לא טעמו מן הגוף כלל לא יצאו ידי חובת הבדלה. והוסיפה, שאף אם לא יברכו ברכת הגוף, יתכן שלא יצאו ידי חובה. אמנם, בשווית אגרות משה (או"ח ח"ג סי' מה) כתוב, שאם לא בירך על הגוף יצוא ידי חובתו, וראה שווית אמרות יושר (ח"ב סי' קעג) מה שכתב בזה.

[משנ"ב ס"ק כ]
גס-בן לא יאכל אם אין לו כסות⁽²⁵⁾

(21) וכל זה מדין חיוב הבדלה, אבל מדין חיוב קידוש של יום טוב, כתוב לעיל (ס"ר רפט ס"ק ז) לענין קידוש של ליל שבת שאין לחמות עד החזות אללא ימתין כמה שעות, אך לא אחר מלאמל עד החזות הלילה. והוסיפה, שגם הוא ציריך להמתין כלל.

[משנ"ב ס"ק כה]
וענין שם במשנה ברורה סעיף-קעטן נויש⁽²⁶⁾.

(22) שם התבאר, שאם יש לו שכר להבדלה, מוטב שייקרש על הדין, ואיפלו בקידוש של שחרית, שהרי הבדלה אפשר לעשות על שכר לכל הדעות, ואילו קידוש יש האוסרים לעשותו על הפת או על שכר.

[משנ"ב ס"ק כ]
ב津ן דא-תדר פוטר פְּרִי תְּגֵן יְשַׁלֵּם לְכָלָם לְעַשְׂתָּה קְבִיעוֹתֶן⁽²⁷⁾ וכו', מנקני נפי קביעה זו ליצאת בברכת קין⁽²⁸⁾.

(23) וגם רק מקצת מהשומעים קבועו את עצם, כתוב במהלך לעיל (ס"י קס"ז סי' ד"ה بلا הסבה) בשם המג"א והפמ"ג, שחו"ב הדבר בקביעות ועי"ש שהקשה עליהם מדמי השווי לעיל (ס"ר קעג סי' ב) ונשאר בצע"ג.

(24) וכן היה מנהג החפץ חיים (mundot בני מובה בס' החפץ חיים הרב ישיר ח"ג עמי תתקיא) להבדיל בעמידה. אמנם, החזו"א (מעשה איש ח"א עמי קכח) והגרא"ז קנייבסקי (ארחות רביות ח"א עמי קבט) היו נהנים להבדיל מישוב.

[משנ"ב ס"ק לא]
ורואה בצדוקנים ומברך בורא מאורי האש⁽²⁹⁾.

(25) מבואר מדבריו, שקודם יש לראות בעפרנים ורק לאחר מכן לב Rakha. ובטעם הדבר כתוב הפמ"ג (משב"ז ס"ק ז) שהרי זה כدين שאור' ברכות השבח, שמברכים לאחר הראייה. וכן היה מנהג הגרא"ז (חוט שני חיד פפ"ז סי' ז) והגרא"ז קנייבסקי (ארחות רביות ח"א עמי קלו), וכן כתוב בשווית אור לציון (ח"ב פכ"ב תשובה ז).

המשך מעמוד קודם

(20) ובביאור החידוש בבריו, רעת הגרא"ז אוירברך (שב"כ פ"ס העי' א) שאף שדברי הרמ"א אמרוים לענין הבדלה במוציא פסה, בשעה שלכל העולם יש הנאה וחביבות מן השכר, כיוון שהוא אסור בשתיות שכר כל ימי הפסח, מ"מ טובר הביה"ל שמותר לעשותות ק אף במקומות שאין השכר חייב אלא על היחיד.

להמתין יותר משיעבור שיעור ומן של סעודה אחת אחר סעודת הלילה, ואם יאחר את חצות היום נחשב הדבר שערuber ומן סעודת היום, כיוון שמכאן ואילך כאלו זורק אבן להמתה.

[ביה"ל ד"ה אם הוא]
יכול לנקוד על השקר, וקדלקפה בפה⁽³⁰⁾.

